

” ייצאתי מדנתי מרוכב כעס, אין יכול להיות שגבר רוצח את אשתו במכות והמדינה לא רועדת? ”

נעם ברקן
צילום: יונתן בלום

מקרה רצח אחד בשנות ה־70 טילטל את עולמה של רות רזניק. הנערה שהצטרפה לאצ”ל וחלמה להיות אחות, עזבה את עבודתה והקדישה את כל זמנה להקמת המקלטים הראשונים בארץ לנפגעות אלימות במשפחה. בראיון מיוחד לציון יום המאבק באלימות נגד נשים היא מספרת על הפנים והשמות שפגשה לאורך השנים ולא עוזבים אותה, היום בו גבר פרץ לתוך אחד המקלטים שלה ורצח את אשתו, ולמה כששליש מהנשים סובלות מאלימות בבית, גם בגיל 90 היא לא יכולה לעזוב את מפעל חייה

"אף תינוק לא נולד עם הפרעה נפשית. הוא הופך למתמודד נפש בגלל טראומות ואלימות במשפחה". רוניק באחד המקלטים שהקימה

לסק ולליווה לבית פבזנר. "גדלתי בירו שלים בזמן מלחמת העולם השנייה. גרנו בגבול הקיצוני של העיר, לא רחוק משכונת שיח' ג'ראח. זו הייתה שכונה ערבית שאף יהודי לא העז להיכנס אליה. לא פחדנו. בגיל 14 ראיתי כרוזים של האצ"ל והצט"רפתי. דיברנו על אידיאולוגיה, ועל דר"כים לגרש את האנגלים. בעיקר למדנו על לזהות סוגים של אקדחים וללמוד להשתמש בהם מבלי לראות דבר. את כל זה עשינו במחתרת, בחדר חשוך בגן ילדים. בשבתות היינו עושים תרגילי סדר. לאבי היה קשר עם המחתרות, אבל בהתחלה הם לא ידעו שהצטרפתי. רק מאוחר יותר סיפרתי להם. יום אחד חזרתי הביתה ומצאתי את אמא שלי בוכה נורא ואת אבא שלי מרגיע אותה ונותן לה לשתות. לא הבנתי מה קרה. לא ראיתי את אמא שלי בוכה, מלבד כשסבתי נפטרה. אבא לקח אותי הצידה ואמר: 'אני מאד מבקש ממך, תגידי לאמא שאת עוזבת

אליה שניים או שלושה ואונסים אותה. אחד האנסים הכי נוראיים אמר לה שהוא יגיע לכלות איתה בשבת, והיא נבהלה, עזבה את התינוקת שלה וברחה לתחנת המשטרה". רות ביקשה מהחוקרים שייקחו את האישה לאבו-כביר, שהיה אז המקום היחיד שבו ניתן היה לבצע בדיקה רפואית-משפטית. "הבדיקה התארכה כי היו כמה גופות לבדוק לפני. היא ביקשה שאהיה איתה. ישבתי

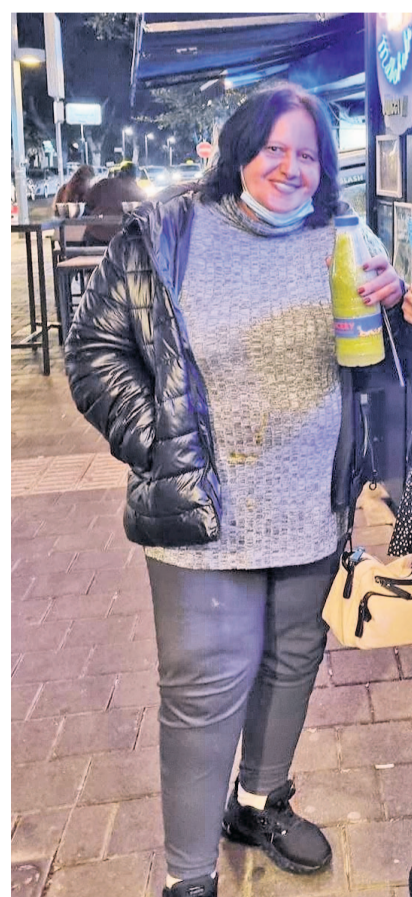
שהגיע לכבד אותה ביום הולדתה היה של ר'. "אישה מן היישוב, שעברה גלגולים של אונס קבוצתי מחריד שיום בן זוגה. כשהיא אמרה לו שהיא יכולה להחליט עם מי היא רוצה להיות, הוא לקח סיגריות וכיבה על הבטן שלה. היא הראתה לי את סימני הכי וויות על הבטן. היא הייתה אז בהיריון. זה סיפור נורא עצוב מפני שאחרי שאנסו אותה ארבעה גברים היא הגישה תלונה למשטרה

✘ "ארגון הבריאות העולמי קובע שבין 30-35 אחוזים מכלל הנשים בעולם המערבי סבלו או סובלות כיום מאלימות בבית. אני לא מדברת על הטרדות מיניות שכל אישה נחשפת אליהן, אלא על אלימות מתמשכת בתוך הבית שכוללת אונס ברוב המקרים"

איתה והחזקתי לה את היר כל הזמן". רות ליוותה את ר' במהלך המשפט. תשעה מהגברים הורו שהיו איתה, אבל טענו שזה היה מרצונה. שניים הכחישו. אחד מהם קיבל עונש מאסר של שנה, והשני קיבל שנה וחצי "כי הוא אנס עוד בחורה עם תסמונת דאון". במהלך שהותה במקלט היא המשיכה לראות את התוקפים שהגיעו למרפאה סמוכה לקבל תחליף סם. "מצבה הנפשי היה קשה והיא התקשתה לטפל בתינוקת שלה", היא מספרת. חודשים ארוכים חלפו. ר' ניסתה לשקם את חייה ועברה לאילת. "יום אחד מתקשר אליי קצין משטרה שעבד מולי והפך לחבר. 'רותי, תשבי. יש לי בשורה לא טובה'. מצאו את הגופה של ר' בפרדס נטוש. עירומה. לא היה להם מושג איך לחפש את מי שרצח אותה. אף אחד לא בכה על הקבר שלה. את השרשרת האדומה ר' נתנה לי פעם", מש"תפת רות, "ואת שרשרת שאני עונדת רק כשאני באה לספר את הסיפור שלה". על אותה במה סיפרה גם על האירוע שגרם לתפנית בחייה ואחריו בחרה לעזוב את העסק שלה, ולהקים את העמותה בספטמבר 1977. "מרוי איזומיר רצח את אשתו דבורה במכות שנתן לה באמצעות מקל מגב של ספונג'ה", היא מספרת. "כשהסגיר את עצמו למשטרה הוא אמר, 'לא חשבתי שהיא תמות מזה. היא הייתה רגילה לקבל מכות'. היא הייתה נשואה לו שלושה חודשים בלבד. אני שמעתי את המשפט הזה ויצאתי מדע"ת מרוב כעס. איך יכול להיות שדבר כזה

והסגירה את האבא של התינוק. הוא ישב רק חצי שנה בכלא". גם אחרי שר' ילדה את התינוקת ההתעללות לא נפסקה. "כמה חודשים אחרי אני מקבלת טלפון מהמשטרה, שיש אישה שעברה אונס קבוצתי והם רוצים להביא אותה למקלט. היו לנו אז שניים ורבע חודשים. אמרתי מיד כן, בוודאי", היא נזכרת.

השוטרים הסיעו את ר' אל הבית שבו הותקפה כדי לקחת את התינוקת שלה שני שארה שם כשברחה, בדרך הם אספו גם את רות. "ר' עומדת קפואה. לא אומרת מילה. הבית הפוך. אני רואה את בקבוקי הבירה, הקוניאק, בדלי סיגריות ותינוקת ששוכבת כמו זומבי. היא אספה כמה טיטולים ובאה אלינו למקלט. זה היה ערב חג. היא סיפרה על מקרה אחר, בו בחור נחמד שהכירה כמה חודשים לאחר מכן דפק בדלת ואחריו כנר"פייה של 11 גברים, ביניהם שלושה קטינים. זה נמשך שבועיים. כל יום היו עולים

יעל בן אברהם שנרצחה בתחילת החודש

מישה ימים לאחר הבחירות החמישיות הייתה רות רוניק כלת השמחה באירוע מיוחד לציון יום הולדתה ה-90. היא עמדה על הבמה במרכז תאו בהרצליה במלוא הדרה, עם החיוך הרחב והטוב שלה, העיניים שהעזו לראות, והאוזניים שהיו אמיצות דיין לשמוע את הזוועות המחרידות ביותר. שרשרת חרוזים אדומה עם נגיעות כסופות יורדת מצווארה ומקיפה את הלב הענק שלה, זה שלא מפסיק לפעום בשליחות. את נאום התודה שהכינה מראש היא השאירה בבית. פעם אחת ולתמיד היא התכוונה לשתף בסיפור יוצא הדופן ומעורר ההשראה על ראשית דרכה של העמותה שהקימה. על ימים אחרים בסוף שנות ה-70 שבהם אנשים התקשו להאמין שאלימות במשפחה היא מנת חלקם של כל כך הרבה נשים וילדים. אלא שפחות משבוע לפני אירוע ההוקרה לכבודה נרצחה יעל בן אברהם, בת העיר הרצליה, "רק מפני שביקשה להיפרד מבן זוגה". הרצח של יעל בת ה-66, שנבלע בתוך מהומת יום הבחירות, היה זה שגרם לרות לוותר על תוכניתה המקורית, ולספר גם בחגיגת יום ההולדת שלה על שלוש נשים שנרצחו. "רציתי לספר על ההיסטוריה, אבל אמרתי לעצמי שלספר עליהן זה הרבה יותר חשוב", היא אומרת ומחייכת.

רות רוניק הפכה את חייה למפעל להצלת חיים של אחרים, והקדישה כל שאיפה ונשימה שלה לנשים וילדים שחיים תחת התופת שבבית, תחת עננת הטרור שבתוך המשפחה. היא מייסדת ויו"ר עמותת "לא. לאלימות נגד נשים" שמפעילה מקלטי חירום והגנה לנפגעות אלימות במשפחה, וכלת פרס יש"ר אל על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה. היא אישה רבת-פעלים, פורצת חומות וסוללת דרך. רוויזיוניסטית שהצטרפה כנערה בת 14 למחתרת האצ"ל, שבגרותה נמנתה עם מייסדות התנועה הפמיניסטית, וחברת מפ"לגת רצ. בכל שיחה שקיימתי עימה לאורך השנים, שמעתי בקולה את הרחפות להציל, לשנות, לתקן את העולם. בקווים העדינים בדיוקנה אני רואה את כל סיפורי החיים, הפנים והשמות והעיניים של הילדים והנשים שפגשה בדרך.

הסיפור הראשון שבו שיתפה רות את הקהל

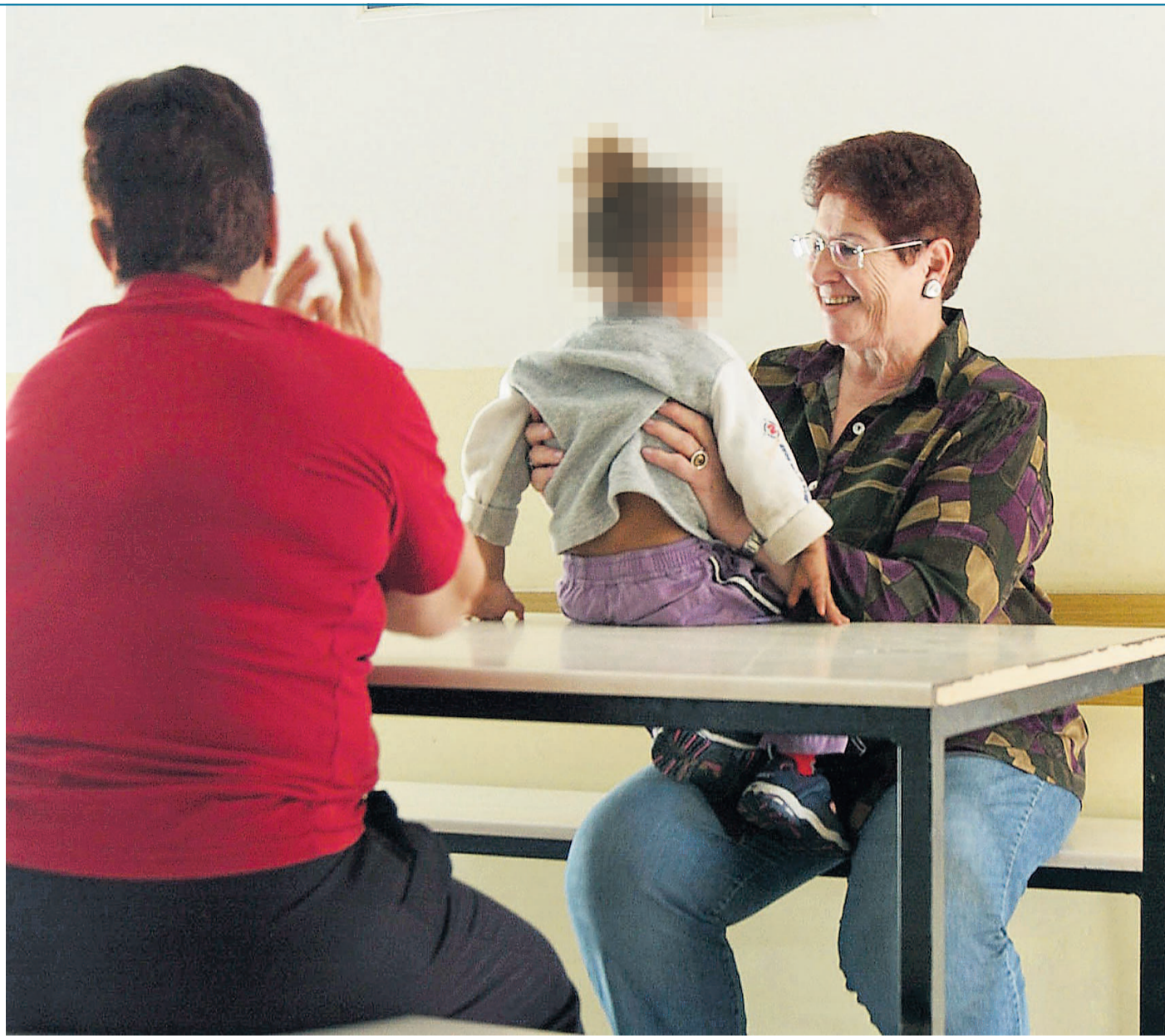
✘ "ר' סיפרה לי איך בחור נחמד שהכירה דפק בדלת ואחריו כנופייה של 11 גברים. זה נמשך שבועיים. כל יום היו עולים אליה שניים או שלושה ואונסים אותה. אחד האנסים הכי נוראיים אמר לה שהוא יגיע לבלות איתה בשבת, והיא נבהלה, עזבה את התינוקת שלה וברחה לתחנת המשטרה"

את המחתרת. היא מפחדת. אני יודע שלא תעזבי אבל תגידי לה שאת בתנועת נוער. באותו יום אמרתי לה שאני עוזבת, אבל את המחתרת אי-אפשר לעזוב. את נשבעת על הדגל והרוכה שאת נשארת עד המוות. איך כתב יאיר שטרן? משורה משחרר רק

קורה והמדינה לא רועדת? לא יכולתי לקבל את זה שאישה נרצחת בגלל שהגבר חושב שמותר לו".

✘ ✘ ✘

רות נולדה בירושלים לישראל מאיר

הקימה עם שתיים מחברותיה לדרך בספט' מבר 1977. כעבור כמה חודשים הבינה שהיא חייבת לעזור את המשרד שלה ולהקדיש את כל זמנה לפעילות במקלט. "ברגע שאת מכירה כמה עשרות נשים ושומעת את אותו סיפור, את מבינה שזו תופעה רבת-ממדים. ארגון הבריאות העולמי קובע שבין 30-35 אחוזים מכלל הנשים בעולם המערבי סבלו או סובלות כיום מאלימות בבית. אני לא מדי-ברת על הטרדות מיניות שכל אישה נחשפת אליהן, אלא על אלימות מתמשכת בתוך הבית שכוללת אונס ברוב המקרים. האלימות יכולה להיות בכל התחומים. אם לא פיזית או נפשית, שהיא איננה לא פחות מהמכות. זה מתחיל עם קללות וניבולי פה, הקטנת האישיות, 'את זבל, את חושבת שאת מנהלת בכירה, אצלי תלכי נמוך מהשטיח, אני אראה לך מה המקום שלך'. או שהוא מתחמם ומרים ידיים, לפעמים זה עם חפצים ואימים לרצוח. יש כאלה שאומרים, 'אני לא ארצה אותך אני אהרוג את הילדים שכל החיים תסבלי'. אני יכולה לספר סיפורים מסמרי שיער."

את הסיפורים הקשים על הילדים שנפגעו מינית היא לא יכולה לשכוח. "הייתה אצלנו אמא לזוג תאומים. הם היו בני חמש ולא הלכו לבית הספר. עבר אצלנו פסיכולוג ילדים שראה אותם באופן קבוע. האמא חשדה שהאב פוגע מינית בילדים. לשניהם היה הרפס בפי הטבעת, וכשהיא לקחה אותם לרופא הוא אמר שזה רק מפגיעה מינית, אין דרך אחרת לקבל הרפס. הילדים לא סיפרו דבר ולאם אסור לשאול אותם אחרת היא 'תזהם את העדות'. אם יש ביטוי שאני שונאת זה הביטוי הזה. בינתיים היא הייתה חייבת להביא את הילדים אל האבא, היא מספרת בכעס, 'רק כשהילדים עצמם סיפרו, 'אבא עשה לנו משהו עם הבולבול בטוסיק' והייתה עדות, אפשר היה למנוע ממנו לראות את הילדים. זה אחד הנושאים הכואבים. את יודעת כמה נשים פונות אליי בכבי וכאב עם סיפורים כאלה? יום אחד הייתה אצלנו אישה שהוכתה על ידי בעלה. הוא תמיד התעקש לרחוץ את הילדה בת השמונה, ילדה שיוודעת להתקלח לבד. הוא היה נועל את הדלת, מתחיל ללטף את הילדה ומכניס את איבר המין שלו לפה שלה ואומר לה, 'זה כמו סוכרייה. זה הסוד שלנו ואל תדברי על זה עם אף אחד'."

× × ×

כיום מפעילה העמותה של רות שלושה מק' לטים לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, ושלוש דירות מעבר לנשים יוצאות מקלט. הגאווה הגדולה ביותר שלה היא הפעלת קו חירום ארצי (6724*) שנותן מענה לאלפי פניות בשנה, 24 שעות ביממה, בכל ימות השנה. קו החירום מאויש על ידי 50 מתנדבות שעוברות קורס הכשרה ייעודי, ורק בשנה החולפת הגיעו אליו כ-3,400 פניות. העמותה מעניקה גם ייעוץ משפטי לנשים השוהות במקלטים, מקדמת את תחום מניעת האלימות במשפחה במשטרת ישראל, במשרד הבריאות ובגופים ממשלתיים, ומקדמת חקיקה בכנסת. כיום בעמותה עובדים 50 נשים וגברים ופועלים כמאה מתנדבים ומתנדבות. העמותה פועלת בשותפות מלאה עם משרד הרווחה בנושא ההגנה על נשים החיות באלימות.

רות שמעבירה בעצמה עד היום הרצאות בכל רחבי הארץ וכותבת מאמרים בנושא, היא אוצר בלום של ידע, ולא מפסיקה לקרוא מאמרים ומחקרים מהנעשה בתחום בעולם. "הסתובבתי בהרבה מאוד כנסים בינלאומיים."

בטקס קבלת פרס ישראל בתחום מפעל חיים

× "שוחחתי בחיי עם אלפי נשים, אין ילדה שלא עברה הטרדה. גם בנים. זה קורה כשאת עומדת באוטובוס ומישהו נדחק אלייך או כשאת בבריכה ויד פתאום ממששת אותך"

את הטוב איתם לכל מקום", היא אומרת לי באחת השיחות הארוכות שקיימנו. "ילדים שרע להם בילדות לא נפטרים מזה לעולם. זה כמו ספחת. אף תינוק לא נולד עם הפרעה נפשית. הוא הופך למתמודד נפש בגלל אירועים קשים, טראומות, אלימות במשפחה. שוחחתי בחיי עם אלפי נשים, אין ילדה שלא עברה הטרדה. גם בנים. זה קורה כשאת עומדת באוטובוס ומישהו נדחק אלייך או כשאת בבריכה ויד פתאום ממששת אותך. פרופילים תמיד היו ויש גם כל הזמן. הטרומה יכולה להתפרץ גם לאחר 30-40 שנה כשהחיים שלך לכאורה על מי מנוחות."

גם את פגשת פרופילים?

"למזלי הטוב, כשזה קרה לי בפעם הראשונה רצתי וסיפרתי לאמא שלי מה האיש רצה לעשות לי. הייתי עם אחי הקטן בן השלוש. הייתי אז בת שש וחצי, זה היה בוקר פורים ויצאנו לרחוב בן יהודה בתל-אביב, כדי להיפגש עם חברים שלו ושלי. ניגש אלינו גבר ושאל אותי אם אני יודעת לקרוא, 'אני מחפש איזו משפחה', הוא אמר."

המוות. חלפו שנים, נזכרתי שזה קרה בנובמבר. אמא שלי כבר מזמן לא הייתה בחיים ולא יכולתי לשאול אותה מה קרה. בדקתי ובנובמבר היה מקרה שאנגלים מצאו צריף מוזנח בין הרצליה לרעננה, שם לימדו אנשי לח"י בני נוער איך להשתמש בנשק, נהרגו שם חמש נערות ונער. מי שנשאר בחיים נשלח למאסר. זה היה שבועיים או שלושה לפני כ"ט בנובמבר. רק אז, 50 שנים אחרי, הבנתי שאמא שמעה ברדיו שהרגו חמש בנות ובן והיא נורא נבהלה. היא לא ידעה איפה אני נמצאת."

אחרי קום המדינה, כשהמחתרת התפרקה, המשיכה רות ללמוד, אך בגיל 16 כש"א ביה חלה היא יצאה לפרנס את המשפחה. "חלמתי להיות אחות. למדתי על פלורנס נייטינגלי, שהקימה את מקצוע הסייעוד באנגליה, ונחשבה לגיבורה לאומית. אבל לא סיימתי את כיתה י', מפני שבאמצע השנה היו יריות ועצרו לנו את הלימודים. ישבתי בבית וקראתי בלי הרף. בעברית ובאנגלית. הייתי קוראת כל יום 'ג'רוולם פוסט', ומאזינה לחדשות". במקום לשוב ללימודים, הצטרפה רות לגרעין של ניצולי שואה בקיבוץ רוחמה. "כולם היו מבוגרים ממני, אודים מוצלים מהשואה, רובם נשאו ללא משפחות. זאת הייתה האוניברסיטה שלי לחיים", היא מספרת, "בקיבוץ למדתי על ערכות הדדיות, על מסגרת קולקטיבית, על סיור עבודה ועל חיים משותפים. זה עיצב את החיים שלי והשפיע עליי גם כשהלכתי להקים את המקלטים. היום רוב המקלטים עובדים לפי הרפוס הקיבוצי."

לאורך כל שנות עבודתה עם נשים במעגל האלימות, רות הקדישה מחשבה ותשומת לב עמוקות לילדים - הנפגעים השקופים של האלימות במשפחה. היא יודעת כמה הילדות מעצבת את החיים הבוגרים. "ילדים שטוב להם בילדות - לוקחים

"מצאו את הגופה של ר' בפרדס וטוש. אף אחד לא בכה על הקבר שלה. היא נתנה לי את השרשרת האדומה". רות עם השרשרת בחגיגות יום הולדתה ה-90

אני לומדת מהמשתתפות האחרות בפאני לים. כשאת נחשפת למידע את מבינה את גודל הבעיה, ואת העובדה שאצלנו אנחנו באמת רק מתחילים לגרד כמה מילימטר רים מהקרחון. שלישי מהנשים במדינה היו בעבר או חיות היום תחת אלימות בבית, ואלה נתונים של ארגון הבריאות העולמי מי, לא שלי. כשאני מעיזה להגיד שמדובר בלמעלה ממיליון נשים לא מאמינים לי, אז אני אומרת 800 אלף. זה כולל יהודיות, ערביות, עולות חדשות, עוברות ורות".

אבל מעגל האלימות לא עוצר בנשים, אלא מתרחב גם לילדים שסופגים אותה בבית. "מכאן תכפילי את מספר הילדים – אם בממוצע לאישה יש שני ילדים, את מוסיפה עוד 1.6 מיליון ילדים שחיים במעגל האלימות, זה בערך אחד מתוך שישה ילדים, נתון מחריד. המדינה לא יודעת איך להתמודד עם התופעה. אני דורשת ותובעת ללמד כבר מגן הילדים שאלימות היא לא שפה. אחד הדברים הבולטים הוא שילדים לומדים את ההתנהגות האלימה מהבית. ילדים שמגיעים מבית רגוע עם יחסים טובים לא יהפכו לגברים אלימים, אלא אם הם ספגו פגיעה בגולגולת, או סובלים מאלצהיימר. אבל זו כמות מזערית מתוך הגברים האלימים. וכשאת מוסיפה למש" וואה גם את ההורים של הקורבנות, האחים והאחיות, את מגיעה למעגל של כמעט מחצית האוכלוסייה שיש לה נגיעה לנושא. איפה שאת לא מסתובבת זה משפיע, מש" לך ומקרינן על החברה".

× × ×

עד היום היא לא שוכחת את האישה הראשונה שהגיעה למקלט. היא הייתה נערה בת 14 וחצי, שעלתה מגונדר ואולצה להתחתן. רות הכניסה אותה לביתה, והיא הפכה להיות לה כבת מאומצת. אותה ילדה הקימה ברבות השנים עמותה שמסייעת לנשים אתיופיות בארץ. עד היום היא שומרת

ביקשו הוריה של כרמלה לקרוא למקלט על שמה וכך היה. "כשעזבנו לבניין אחר אמרתי, 'אני לא אקח איתי את האבל והכאב הזה לבית החדש. נשים לא צריכות לחיות עם הידיעה שאישה נרצחה כאן'. אבל הרצח של כרמלה היה בשבילי הנקודה שבה החל"

✘ "תמיד אמרתי לכרמלה, 'אם הוא מגיע אל תפתחי לו את השער. תזמיני מיד משטרה'. הרצח שלה היה בשבילי הנקודה שבה החלטתי שאני חייבת להקדיש את חיי לעבודה הזאת"

טתי שאני חייבת להקדיש את חיי לעבודה הזאת. לנשים וילדים".

בתחילת הדרך, עוד בתנועה הפמיניסטית, רות אירגנה במקלטים קבוצות להע" לאת מודעות, "היום קוראים לזה העצמה", היא מציינת. "הייתי שואלת אותן איך התייחסו אלייך בבית כילדה ואיך התייחסו אל האחים שלך? מה היו הדרישות ממך ומה מהאזה? פתאום ראית שכולן חונכו על פי אותם כללי משחק. בהמשך שוחחנו גם על נושאים עמוקים יותר. היינו יושבות קבוצה של נשים שמדברות בגלוי לב, ותמיד, בכל קבוצה, הייתה פתאום משהי מספרת, הפעם הזאת הוא ממש הרג אותי במכות. לא סתם סטירה פה או שם, הוא ממש כיסה אותי ואיים לרצוח". בשלב הזה הייתי עוצרת אותן. "מה זאת אומרת שיתן לך סטירת לחי פה ושם? והן היו שואלות, 'מה, לא כל הגברים מרביצים?' ואני עונה להן, 'לא. אתן מכירות את בן זוגי? הוא אף פעם לא הרים עלי יד'. הן לא האמינו לי, הן היו משוכנעות

שזה גורל האישה לחטוף מכות. היום, לשמ" חתי זה כבר ברור שזה לא אמור להיות כך". כשרות משחזרת את תחילת הדרך, אי אפשר שלא להתפעל מהחתייה קדימה מבלי להסתכל לצדדים, וההתגברות על מכשולים אינסופיים מבלי להישבר. איך הקימה את הבית הראשון, עם שניים ורבע חדרים, כמה מאבקים ניהלה, כמה תרומות גייסה, הכל רק כדי להגשים את משימת חייה. כשורדית דנציגר, מנכ"לית העמותה שאלה לא מזמן את רות מה היא מחשיבה כהישג הכי גדול של העמותה שהקימה, היא חשבה שתדבר על המקלטים או על קו החירום, אבל רות הפתיעה אותה: "לפני 45 שנה אף אחד לא דיבר על הנושא הזה. אני חנו הבאנו את האלימות נגד נשים וילדים לשיח הציבורי". דנציגר משיבה בעיניים בוהקות כי "הפעילות של רות הכניסה את הטיפול בנושא גם לויצו ולנעמת. היו

באותן שנים עוד נשים פעילות שעסקו בתחום, שאני מוקירה ומעריכה אבל רות הובילה את הנושא והכניסה אותו לשיח הציבורי. זה ההישג הכי גדול של העמותה". במסגרת אירוע ההוקרה שאירגנה מנכ"לית העמותה לכבוד רות, שלח גם נשיא המדינה, יצחק הרצוג, ברכה מצולמת שהרטיטה לרות ולקהל הרב שהתכנס באולם את הלב. בין החוגגים עם רות הגיעו נשים רבות שהצילה במהלך כל שנות פעילותה. "זכות ראשונות נפלה בחלקך. זכות חשובה וכואבת, כשאת הובלת את הקמתם של מקלטים לנשים נפגעות אלימות. היית חלוצה, פורצת דרך והיטבת לראות את מה שאחרים לא ראו או לא רצו לראות", אמר הרצוג. "במובנים אלה, ולא רק בהם, הצלת עולמות שלמים מחורבן... כמו ידיך יחד עם כל כך הרבה פעילים הצלת נפגעים רבים כל כך מציפורני האימה בתוך הבית". כשאנחנו יוצאות מהמקלט, ורות פורטת לעבר השער, ניגשות אליה הנשים. היא מכירה את כל מי שנמצאת שם, מוצאת שפה משותפת עם הילדות והילדים. הנשים מחייכות אליה חיוך מיוחד ששמור לסביבה טובה שרק רוצה את הכי טוב בשבילך, מחבקות אותה ומבקשות להישאר עוד רגע אחד בתוך זרועותיה החזקות. בערב היא תרוץ לעוד הרצאה, הפעם בבתיים, בזמן שהעמותה תקיים משחק כדורגל מיוחד לציון אירועי יום המאבק הבינלאומי באלימות נגד נשים. בזמנה הפנוי היא תשב על הכורסה בסלון ביתה הצנוע ותקרא ביוגרפיות על נשים פורצות דרך. היא יודעת שהמאבק שלה ושלנו רחוק מלהסתיים. הדרך עוד ארוכה ואין לה שום כוונה לנח, גם כשקשה וכאבי הגיל מכבידים.

אני יושבת מולה וחושבת על כל הנשים והילדים וגם הגברים שהכרתי לאורך שנות ההתמקצעות שלי בתחום האלימות במש" פחה, ועל אלה שאני מכירה כיום – שעדיין חיים בתוך התופת. הילדים והילדות שגורלם מדיר שינה. על הדרך שיש לנו לעשות כדי להציל ולתקן. חושבת על המערכות המתרופפות במדינה, שעדיין לא משכילות לשלב כוחות. על הממשלה המתגבשת ועל קודמותיה, שעד היום לא הצליחו לקלוט שאלימות בתוך הבית זה אחד הנושאים הכי קריטיים בחיים של כולנו. אני מסתכלת על רות ויודעת – שהיא אחת הנשים הנדירות שהפכו את העולם למקום מעט יותר בטוח בשנה שבה נולדתי. האישה שהלוואי שאני הייתי מכירה כשהייתי ילדה שנולדה לבית כזה. ✘

Noam.barkan@gmail.com

לקבלת עזרה וייעוץ ניתן לפנות לקווי החירום:

6724 – עמותת לא. לאלימות נגד נשים
118 – מוקד משרד הרווחה
6935 – עמותת אל"י להגנת הילד מפני התעללות פיזית, מינית ורגשית
1203 / 1202 – קו חירום לנפגעות/ נפגעי תקיפה מינית
1-800-220-000 – מוקד אלימות במשפחה של משרד הרווחה
055-7000128 – מוקד סיוע בסמס של משרד הרווחה 24/7

9201 – נעמת (בימים א'ה', 8:00 עד 15:00)
1-800-292-333 – קו סיוע לגברים במעגל האלימות של ויצו
02-6780606 – המועצה לשלום הילד
054-4525286 – יוצאות מאלימות לחירות (רשת קהילתית לתמיכה ביציאה ממערכות יחסים פוגעניות)

כלל ברזל: רגע הפרידה מבן זוג אלים או אובססיבי עלול להיות סכנת חיים! אל תעשי זאת לבד. חשוב לשתף גם גורם מקצועי וגם קרוב/ת משפחה (פורום מיכל סלה)